

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Finansudvalget har i brev af 5. februar 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 195 (alm. del) til beskæftigelsesministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra John Dyrby Paulsen (S).

8. marts 2013

J.nr. 2013-2239

Spørgsmål nr. 195:

”Vil ministeren oplyse hvilke økonomiske konsekvenser for statskassen og arbejdsudbuddet, Enhedslistens 10-punkts-plan for reform af kontanthjælpen vil have jf. nedenstående tekst fra Enhedslistens hjemmeside:

1. Flere tilbud om ordinært arbejde på overenskomstmæssige vilkår eller om uddannelse.
2. Flere valgmuligheder, tilbud, aktiviteter og rådgivning, som tilrettes den enkelte og gives med udgangspunkt i den lediges ønsker og forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov, så et tilbud - med mindre det retter sig mod et område, hvor der er mangel på arbejdskraft - skal tage udgangspunkt i den lediges ønsker. Ret til at deltage i aktiviteter og tilbud.
3. Den særligt lave ungesats skal afskaffes eller forhøjes, så unge får samme kontanthjælp som andre mennesker.
4. Ægtefælleafhængigheden skal afskaffes eller mindskes. Man kan eventuelt starte med at fjerne den for de arbejdsløse, der mister retten til dagpenge.
5. Det skal kunne betale sig at arbejde. Derfor indføres en bagatelgrænse for indtægter på op til 2000 kroner pr. måned, hvor der ikke sker nogen modregning i kontanthjælpen. Herefter modregnes time for time i kontanthjælpen i stedet for krone for krone.
6. Flest mulige sanktioner skal fjernes.
7. Der må ikke inddrives hverken offentlig eller privat gæld ved træk i kontanthjælp, heller ikke når det drejer sig om daginstitutionsbetaling, togbøder, licens og p-bøder. Som udgangspunkt har kontanthjælpsmodtagere ikke nogen betalingssevne.
8. Færre useriøse private aktører i kontanthjælpssystemet – a-kasser og fagforeninger skal inddrages.
9. Helhedsorienteret, tværfaglig sagsbehandling, hvor alle har én fast sagsbehandler, og hvor der fokuseres på tilbud om arbejde eller uddannelse, hvis borgeren ikke har andre problemer.
10. Mere tid og flere midler til efteruddannelse af socialfagligt personale.”

Endeligt svar:

Jeg kan ikke ud fra overskrifter alene svare på, hvad Enhedslistens forskellige forslag på kontanthjælpsområdet måtte betyde i kroner og øre for statskassen, eller hvor meget de vil påvirke arbejdsudbuddet.

De fleste af forslagene kan umiddelbart medføre merudgifter for det offentlige, og nogle af dem vil endvidere reducere kravene om rådighed, eller den økonomiske gevinst ved at gå fra kontanthjælp til beskæftigelse og derigennem bidrage til at reducere beskæftigelsen.

Det er tidligere blevet vurderet, at en afskaffelse af ægtefælleafhængigheden i kontanthjælpsystemet (forslag 4) kan koste mellem 0,8 og 1,1 mia. kr. med de forbedringer, der er beskrevet i besvarelsen på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nummer 181 (alm. del.) af 20. april 2012.

De anslåede, mere kvalitative virkninger af forslagene er sammenfattet i tabel 1 herunder.

Tabel 1. Anslåede konsekvenser på beskæftigelse og offentlige finanser af Enhedslistens 10 forslag

	Anslået effekt på offentlige finanser (+ = merudgifter)	Anslået effekt på beskæftigelsen (+ = øget beskæftigelse)
1.	+	~ ¹
2.	+	- ²
3.	+	-
4.	+	-
5.	+	~ ³
6.	+	-
7.	+	-
8.	~	~
9.	+	~
10.	+	~

Anm.: ”+” angiver en anslået positiv effekt på beskæftigelsen eller anslåede offentlige merudgifter. ”-” angiver en anslået negativ beskæftigelseeffekt eller anslåede offentlige mindredgifter. ”~” angiver, at virkningen er neutralt eller ikke kan anslås ud fra overskriften på forslaget.

Kilde: Beskæftigelsesministeriet.

¹ Flere tilbud om beskæftigelse i den offentlige sektor på overenskomstmæssige vilkår vil, ved uændrede budgetter, medføre besparelser andetsteds, og ikke løfte niveauet for beskæftigelsen.

² Såfremt forslaget indebærer, at pligten til at deltage i aktivering bortfalder, svækkes et væsentligt rådighedstest, og den strukturelle ledighed øges.

³ Forslaget om at reducere modregningen for arbejdsindkomst har to modsatrettede effekter. Det vil på den ene side tilskynde til, at kontanthjælpsmodtagere tager deltidsbeskæftigelse, men vil på den anden side også reducere gevinsten ved at have understøttet fuldtidsbeskæftigelse og gøre kontanthjælpsalternativet mere attraktivt for beskæftigede. Elementet med timemodregning kan bl.a. betyde, at personer med deltidsbeskæftigelse og relativt høje timelønninger bliver berettiget til supplerende kontanthjælp. Nettoeffekten er uklar og vil kræve et større udredningsarbejde at belyse.

Jeg hæfter mig ved, at der i nogle af forslagene fra Enhedslisten er elementer, som går igen i regeringens udspil til en kontanthjælpsreform og andre af regeringens initiativer på beskæftigelsesområdet.

Forslag 2 vedrører for eksempel muligheden for at tilrettelægge indsatsen på en måde, der er bedre tilpasset den enkelte. Dette indgår i regeringens udspil til en kontanthjælpsreform, hvor en grundigere udredning og visitation, netop skal bidrage til at sikre en mere meningsfuld indsats for den enkelte kontanthjælpsmodtager. I forhold til Enhedslistens forslag lægges der i regeringens udspil imidlertid som et bærende princip vægt på både rettigheder og pligter for den enkelte.

Regeringen har herudover netop nedsat et ekspertudvalg ledet af Carsten Koch, som skal komme med forslag med henblik på at forbedre den aktive indsats med fokus på varig beskæftigelse. Udredningsarbejdet vil blandt andet se nærmere på de enkelte tiltag indenfor den aktive indsats, hvilket vil give en bedre forståelse af, hvad der bidrager til at få ledige i varig beskæftigelse, jf. det første af Enhedslistens forslag. Ekspertgruppen vil i den forbindelse også kunne se på effekten af sanktioner i den aktive indsats, jf. forslag 6.

I regeringens udspil til en kontanthjælpsreform indgår endvidere forslag om en helhedsorienteret og tværfaglig sagsbehandling samt forslag om fast kontaktperson for de svageste kontanthjælpsmodtagere i stil med forslag 9. Regeringens udspil indeholder herudover forslag om efteruddannelse af sagsbehandlere samt om en pulje til opkvalificering af sagsbehandlingen i kommunerne, hvilket flugter med forslag 10 fra Enhedslisten.

Venlig hilsen

Mette Frederiksen